

ГАРДИСТИ НА ПАРАДИ У ПЕКИНГУ

САВРШЕНСТВО

НА КИНЕСКИ НАЧИН

На улазу Војне академије у којој су били смештени војници из 17 држава, високе мере обезбеђења. Чин, функција и звање не играју никакву улогу, јер кинеске безбедносне службе не остављају места за пропусте. У потпуно новој бази, безброј вишеспратница у савреном низу током вишенедељних припрема биле су дом за готово 1.000 војника из страних армија. Како се ближио дан параде њихова увежбавања постајала су све интензивнија. Чинило се да је бат чизама одзвањао километрима далеко. После сваког пролаза – анализа. Шта није било добро и да ли је могло боље. Јесте. Јер у војсци увек може боље.

Писту за увежбавање и објекте у којима су смештени делило је свега неколико стотина метара. И управо ту, испод високе надстрешнице, свака земља има свој кутак за предах – прецизно ограђен простор с малим столи-

цама поређаним на једнаким удаљеностима. Испред сваке „националне парцеле“ налазила се застава и сто с флашираном водом која је, кажу гардисти, била неопходна до пре неколико дана, с обзиром на то да је жива у термометру достигала и до 36 степени.

Нашим момцима био је то трећи месец припрема. Успех из Москве брзо су морали да ставе у други план, јер је пред њима био нови задатак – грандиозна парада којом ће Народна Република Кина обележити 70 година од победе над фашизмом и победе у ослободилачком рату кинеског народа над Јапаном.

Увежбавање без предах

Док су се национални подешалони смењивали пред бином, одјекивале су команде на различитим језицима. Громогласан „Поздрав надесно“ разлеже се по целој писти. Српски гардисти, у маскирним униформама,

али с плавим берама и савршено углачаним парадним чизама, „официркама“, мрвили су асфалт под ногама. Свечана униформа, по којој је плави строј и познат, испеглана и спремна у ормару чекала је велики дан.

– Није то лоше. Имам још мало замерки, али све се то може отклонити. Друга врста, колена мора да иде више! Ви на крају, шта би с равнањем? Ајде да вас ја ипак видим још једном, па је доста за ово пре подне – одсечан је потпуковник Владимир Вукајловић, вођа делегације плавих момака.

Док трећи пут прелазе већ напет научену путању, Вукајловић опомиње: „Држи равнање! Глава мора још мало горе!“ Ипак, благи осмех на његовом лицу говори другачије. Иако им то не говори, свестан је да су одрадили још један сјајан „пролаз“. Спремни су за Тјаненмен. „Вољно“ им даје мајор Марко Марјановић, и сам уморан од вишесатног „табанања“.

Грандиозном парадом какву свет до сада није видео, Народна Република Кина обележила је 70 година победе над фашизмом и над Јапаном. Месецима се кинеска престоница спремао како би спектакл с највишим светским и државним званицама протекло без грешке. Први пут, бат корака 11.000 кинеских војника „појачали су” и усклађени стројеви кораци војника из 17 армија света, славећи 3. септембра – победу у Другом светском рату. Након Париза, Београда и Москве, у част победе над фашизмом, пекиншким тргом Тјенанмен, продефиловали су и наши гардисти.

Ништа блажи није био ни шеф делегације Казахстана. Иако је говорио језиком непознатим за посматраче, његова гестикација говорила је више од речи. Није био нимало задовољан. За њима се појављује подешалон Мексика. Њихове кадеткиње и кадети на десетак метара испред бине успевају да „прегазе” бубањ. По гласу њиховог команданта може да се наслути да овог пре поднева за њих нема паузе.

Припреме домаћина

Неколико километара даље налазила се база у којој су се припремали кинески војници. Када је донета одлука о одржавању параде, једна од најмногољуднијих армија света, у чијим редовима има 2,3 милиона војника, изабрала је 11.000 најбољих који су током осам месеци, далеко од очију јавности, припремани за најграндиознију војну параду коју је свет икада видео.

Током тих месеци, кинески момци дошли су до савршеног стројевог корака на врло специфичан начин. Равнање су увежбавали уз помоћ конопца који су повезивали шапке, носеве, браде, руке и опасаче првог и последњег у врсти. Након свакодневних вишесатних „нивелисања” покрета, успех није могао да изостане. С обзиром на велик избор, генерали задужени за параду међу војницима су изабрали само оне високе 170 или 171 цм, па су њихови подешалони изгледали савршено, с могућношћу „грешке” од свега једног центиметра!

Како би им што верније дочарали атмосферу која их је чекала на Тјенанмену, у њиховој касарни изграђена је реплика главног пекиншког трга. На писти пред њом било је у милиметар прецизирано колико се гази маршевским, а колико стројевим кораком, када се командује поздрав, када се командује мирно... Домаћин ништа није препустио случају. Парада коју ће највиши кинески и светски врх будно пратити била је до најситнијих детаља испланирана. Без права на грешку.

СТРАНЦИ ПРВИ ПУТ НА ПАРАДИ

Кинеска војска ове године је први пут у историји позвала стране војнике да јој се придруже у маршу којим се, осим прославе победе над фашизмом, одаје почаст свим војницима који су у тој борби положили животе на браник отаџбине. Као земља која је међу првима осетила страхоте фашизма и која се пуних пет година против њега борила, Србија је прихватила позив домаћина.

Гости су имали прилику свега неколико пута да увежбавају са кинеским војницима. Тада чак ни оштро око искусног гардисте Вукајловића није успело да нађе замерку ни једном од 11 пешадијских подешелона.

Велики дан

У цик зоре новинарске и телевизијске екипе упутиле су се ка централном пекиншком тргу. Свако ко је тог дана имао карту за једно од 30.000 места на бинама око Тјенанмена морао је да прође више безбедносних контрола. Ништа метално, течно или запаљиво није могло да се унесе на трг. На сваких стотинак метара стазе у Забрањеном граду, преко ког се и долази до новинарске ложе, по једна контролна капија. На свакој од њих по десетак безбедњака, официра, полицајца и волонтера будно су пратила улазак сваког госта.

И ешелони су из база кренули с првим зрацима сунца. Провера и пре-

трес пре уласка у аутобус. Получасовна возња. На тргу још једна безбедносна провера. На крају, и из строја насумице извлаче неколико момака, да још једном, за сваки случај, провере сакое, џепове, ципеле...

Тачно у 10 сати по локалном времену пекиншким небом разлегла се громогласна почасна артиљеријска паљба. Спектакл за који се Кина спремао готово годину дана могао је да почне. Почасна гарда, у чијем су строју горостасни младићи, на свега неколико стотина метара приказала је своје умеће доказујући да у својим редовима има само кинеску војну елиту. Момци су, спуштајући се низ степенице газили стројев корак, мењали формацију, положај пушака и стројеве радње. Затим су на централном тргу уз интонирање државне химне подigli кинеску заставу.

Уз звуке Парадног марша, Тјенанменом су продефиловали пешадијски, моторизовани и ваздухопловни

ХИЉАДЕ ПРЕГАЖЕНИХ КИЛОМЕТРА

Сјајном наступу наших гардиста у Пекингу претходиле су вишемесечне припреме од којих је део обављен у Београду, а део у кинеској престоници. Иза њих су последњих неколико месеци остале хиљаде прегажених километара. Сваки од њих стројевим кораком. Беспрекорним наступом, часно носећи српску заставу, гардисти су 3. септембра још једном целу Србију учинили поносном.

У КИНЕСКОМ РИТМУ

Након наших корачница и руске „Кађуше“ гардисти Војске Србије газили су стројев корак и у ритму кинеског Парадног марша. Дани напорног увежбавања и вишенедељне припреме уродиле су плодом. На дан параде, 3. септембра чак и они који гаје анимозитет према најбрже растућој економији света морали су да одају признање и „скину капу“ врхунско организованом паради на којој је приказан нимало наиван борбени арсенал.

ешелони. Први су централним пекиншким тргом прошли они који су најзаслужнији што је Кина данас слободна земља – ветерани. За њима је једновремени бат војничких корака најавио долазак 50 подешелона у којима је, као један, газило више од 12.000 војника. Пред централном бином на којој су седели највиши кинески и страни државници, међу којима је и председник Републике Србије Томислав Николић, продефиловале су савршене формације кинеске војске. Њих су у стопу пратили подешалони страних армија, међу којима су били и српски гардисти.

Одсечно газећи препознатљив српски стројеви корак, у свечаним плавим униформама, наш подешелон све време пратиле су овације публи-

ке. Заставу Србије Тјенанменом је пронео мајор Владан Ђировић, кога су у стопу пратили командири мајор Марко Марјановић и поручник Милош Загорац.

Бат војничких корака сменила је заглашујућа грмљавина која је најавила долазак моторизованог ешелона у чијем је саставу било више од 500 средстава, од којих је већина први пут приказана јавности. На највећој паради на свету Кина је демонстрирала своју војну моћ, доказујући да је и даље најбрже растућа економија света која много полаже на војску и наоружање. Највећу пажњу привукле су ракете дугог домета али и тенк ZTZ-96А, борбено возило пешадије ZBD-04А, хеликоптер Z-16 и авион Н-6К. Након моторизованог ешелона, небо изнад кинеске престонице прошарало је више од 200 ваздухоплова, међу којима су били модерни борбени авиони.

ВОЈНА СИЛА

Једночасовном импресивном парадом Кина је демонстрирала своју војну моћ, остављајући многе економски јаке земље иза себе. Последњих година кинеска привреда доживела је процват, а војна индустрија својеврсну револуцију. С борбеном техником какву је представила на паради, са 2,3 милиона професионалних војника у строју и 10 милиона Кинеза који сваке године стасају за служење војниг рока, Кина је постала једна од водећих сила на војној мапи света.

Колико је парада домаћину била важна, најбоље говори податак да у данима пред велики спектакл у граду није било смога, по коме је Пекинг надалеко познат, јер су власти затвориле сваку од 1.927 фабрика, колико их има на територији града. Савршена парада и прелеп дан послали су у свет лепшу и другачију слику кинеске престонице, док су осталим војним велесилама кинески војници и инжењери задали велик домаћи задатак. ■

Мирјана КРСТОВИЋ
Снимио Јово МАМУЛА